

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

háahoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmintelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kr-ért igtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapest**: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.

Bécsben: Opellik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vince.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvári szerkesztőségnek (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyiltárban megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Lénárd és Gertrud*.)

Száz éves művet ismertetünk meg a magyar olvasó közönséggel, hogy az abban foglalt elveken épüljön; oly elvek azok, melyek igazságon és tapasztalaton alapulva soha el nem avulhatnak, sőt minden új nemzedékkel ismét megifjodva, újra érvényre emelkednek. S kinek volna ez elvek érvényesítésére inkább szüksége mint nemzetünknek, melynek népnevelésügye az utóbbi évtizedekben nyert nagyobb lendület daczára nagy részben parlagon hever még, értjük a népnevelést a szó szoros értelmében, mely ha javult is itt-ott valamivel, általában mégsem felel meg a kor követelményeinek.

Pestalozzi nevelés-elvei a mai paedagógiának lelkét képezik; ezen elvek természetes bázison nyugosznak, s mintegy a természetből magából fejlődnek. Ez az, a miért a régibb nevelési elvek fölött győzedelmeskedtek és az egész művelt világban elismerésre találtak.

Pestalozzi műveiből tudunkkal eddig csak egyes rövid szakaszok lettek magyarra fordítva, de még ezek is csak kevesek előtt ismeretesek; egész munka, minő a fő-címzett, nem látott még napvilágot hazai nyelvünkön, mi annál feltűnőbb, mivel aránylag egy országban sem hódított P. szelleme oly hamar s oly nagyon mint épen nálunk.

De P. nem is volt közönséges szellem; ő korszakot alkotott, mert — akár mennyire tagadják is némelyek — újat teremtett és reformált, de nem utánzott vagy folytatott; ő új fejlődést készített elő oly téren, mely általános érdekeltséggel és

*.) Pestalozzi „Lienhard és Gertrud“ című művének magyar fordítása három kötetben, mely a legközelebbi napokban kerül ki sajtó alól.

figyelemmel kísértetik, az ifjúság nevelése és kiképzésében, miért is jogosan illeték őt a modern paedagogia alapítója nevezettel. Nem lehet szándékunk ezuttal a nagy paedagógus érdemeinek részleteibe bocsátkozni; reméljük, hogy többi jelesebb műveinek magyarra való áttüzetésénél még több ízben kínálkozik majd erre alkalom. Most csak alkotó szellemének egyik legjelesebb termékéről. „Lénárd és Gertrud“ról akarunk szólni és ennek keletkezését, tartalmát és határát röviden jelezni.

Ezen könyv jellegéről és céljáról P. maga több ízben nyilatkozik. Előszavában, mely a magyar kiadásban is közöltetik, ezeket mondja: „Örízkedtem, hogy ahoz, mit elbeszélendő vagyok, és mit tevékeny életem pályáján nagyrészt magam észleltem, saját véleményemet hozzá ne tegyem, hogy abban a népnek saját érzelmei, itélete, hite, beszéde és kísérletei nyervek kifejezést. És most majd elvállik; — ha tapasztalatim valók, és ha ugy ecseteltem, a mint magamba felfogtam s a mint csözümlöt tüztem ki, akkor bizonyára megteszik hatásukat mind azoknál, kik az általam ecsetelt dolgokat naponként maguk észlelik. Ha pedig helytelenek, vagy csupán képzőlédek kifolyása és saját véleményem haszontalan kifejtéséből, akkor ép úgy mint a vasárnapi prédikációk el fognak mulni hétfőre.“ Más helyütt pedig azzal jellemzi P. e könyv célját, hogy általa „a nép valódi állapotából és természetes viszonyából kiinduló jobb népnevelést kíván eszközölni.“ „Ez volt — ugymond — első szavam, melyet a szegények és elhagyottak szívéhez intéztem. Ez volt első szavam azokhoz, kiket Isten itt a földön helyettesített a szegények és elhagyottak számára. Ez volt első szavam az anyákhoz és azok szívéhez, melylyel Isten azért ál-

dotta meg, hogy övéiknek azzá legyenek, mivé senki a földön helyettük nem lehet.“

Más alkalommal pedig mondá: „Látam a nép nyomoruságát, és e könyv, mely ezen állapot szülte érzelmeimnek kifejezése, még Lénárd és Gertrud is benső tehetetlenségemnek műve volt és ezt a korombeliek oly kőnek tekinték, mely éltet hirtet, de maga holt.“

„Nem kívántam én életemben egyebet, mint azon szegény népnek jóllétét és boldogságát, melyet szeretek és boldogtalanok látok, mivel szenvedéseit magam is átéltem, mint csak kevés más ember a földön.“

Ezen idézetek eléggé jellemzik a könyv irányát és célját és legkevésbé sem tunkunk, ha azt mondjuk, hogy páratlan a maga nemében, daczára annak, hogy megjelenése óta több, hasonló irányt követő könyv kelt vele versenyre; (Geschichte des Dörfein Traubenheim, Schütz, — Uli der Knecht, Gottheftől mindkettő magyarul is — stb.) de ezek egyike sem közelíti meg P. művét, mert nem hatottak annyira a társadalmi bajok forrásaira és inkább társadalmi mint nevelési uton akartak a fenforgó bajokon segíteni, miért nem is emelkedtek azon magaslatra, melyen „Lénárd és Gertrud“ áll, és nem is idézhetek elő ahoz hasonló hatást.

(Folytatása következik.)

Könyvismertetés.

Midőn Jósika Miklós legelső regénye „Abafi“ megjelent: azon kezdődött a kritika „Le a kalapokkal.“ Csaknem így hangzik a kritika dr. Neuman Armin honfittársunk s helybeli ügyvédnek „A kereskedelmi törvény magyarazata“ című munkájának eddig megjelent első kötete fölött. Azt mondja a magyar példabeszéd „egy

proféta sem kedves saját hazájában“, hogy ezen példabeszéd alól is legyen kivétel: bővebben fogunk e jeles műről, mint honfittársunk termékéről szólni. Az első kötet 1—60 §-ig terjed s méltóságos vásónkeői gróf Zichy Nándornak van ajánlva. — Ára 1 frt. 60 kr. — Halljuk tehát először mit mondanak e műről a szaktudósok s legismertebb lapok.

„E munkának első tizenkét íve fekszik előttünk, elég arra, hogy megjelenését szívesen üdvözöljük. A szerző e munkájában a törvény első része I—VI. címet tárgyalja 188 lapon, mindenütt elegendő bizonyítékát nyújtva annak, hogy szerző műve megírásához, alapos készütséggel fogott s hogy a gazdag irodalmat, melyet különösen a német tudomány és judicatura e tárgyban felhalmozott, kellő kritikával tudja megválasztani s felhasználni. A mű teljes elkészülte után részletesebben fogjuk azt ismertetni és bírálni, mára be kell elégednünk azzal, hogy azt a szakközönség figyelmébe ajánljuk.“ Így ír róla a „Magyar igazságügy“ jogtudományi havi folyóirat 1878. januári füzeté.

„Megvalljuk, hogy némi bizalmatlansággal vettük kezünkbe e könyvet s nem vártunk egyebet, mint a mit a többi ilyen műve kommentárok nyujtanak, jelesül a törvény §-ainak száraz felcífrázását: annál kedvesebben csalódtunk a könyv átolvasásánál, mert itt a mai nézetek színvonalán álló, tudományos komolysággal írott s kitűnő elmeszüléményen van dolgunk. — Szerző a kereskedelmi törvény történeti fejlődése a legbensőbb lényegbe beavatja az olvasót. Ha figyelembe vesszük, hogy szerző minden §-beható magyarazatánál a bel- és külföldi irodalmat mennyire tudja értékesíteni s a felsőbb törvényesékek határozataira mily tekintettel van: valóban meg kell vallanunk, hogy e mű a mai tudományosság és gyakorlat állásponjtát híven visszatükrözi s igényt tarthat arra, hogy jogtudományi irodalmunkban diszhelyet foglalhasson el.“ A művet rövid előző s hosszabb bevezetés előzi meg, a mely a ke-

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Honvéd-dalok.

I.

Gyakorlatról jöttünk vissza
Nagy zajosan az utcán,
S jobbról jött egy szép kisasszony,
Balról meg egy kapitány.

Balra nézz! és tisztelkedtek, —
A kapitány is viszont;
Csupán tisztünk, és én jobbról
Néztük a szép kisasszonyt.

II.

Dobos öcsém, dobos öcsém,
Ne dobolj most hangosan.
Tudod, hogy e piczi házbán
Az én kedves rózsám van.

Lassan menjünk itt, mert alszik —
Dobos öcsém csendesen,
Felkötlenéd szép álmából
Az én alvó kedvesem.....

S. A.

A két lábu farkas.

II.

A falu bölcse.

Egy kis füzes volt jó távol a falutól,
oda vette utját Kata asszony, szüntelen
kiabálva „Sándorka! Sándorka! Jellem

szerelem Sándorkám! — Egyszer hangot hallott, mintha a koporsóbol jönne az, gyöngét és hörgöt, és az anya annál hangosabban kiáltott „hol vagy szerelem Sándorkám?“ kérdé a hang felé közeledve. — A fán! felelt a nyöszörgő hang. — Melyiken? — Hát az ördög tudja! — Jere le hát? — Nem lehet. — Jaj nekem! — sivalkodott az anya azt gondolván, hogy férje jóslata teljesült és Sándorka fel van akasztva, s annál sebesebben haladt a vélt akasztófa felé, s meglátta fiát, mert az anyai szem még a sötétben is élesen lát, de felséges atya ur Isten? minő helyzetben? félkezénél fogva egy izmos fűzfán fennakadt, mig egyik lábával gyöngé ágra nehezkedett, másik kezével egy lehajló ágba kapaszkodott, — hogy békóba szorult kezére ne nehezkedjék teste egész súlyával.

— Mi bajod szerelem Sándorkám? — kérdé az anya körüljárva a fűzfát, hogy meggyőződjék miért ölelte át fia oly szerelmesen, oly elvághatlanul.

— Hát semmi — mond Sándor daczosan — csak hogy bele szorult karom a faoduba.

— Hát hogyan jössz le most lelkem szerelme, ha bele szorultál?

— Hát ha kezem kihuzhatnám könynyen lemennék, mint feljöttem.

— Hát mit csináljunk, hogy kihuzhasd? — Emelintsen rajtam egyet édes anyám,

— mondá Sándorka, és anyja emelinteni akarván rajta, felhágott vállára, onnan fejére, s fellökvén magát a levegőbe, kirútá karját az oduból, s egy szökéssel a földön termett. Kutya baja sem lett Sándorkának a mi azt illeti, de azért bajosan hiszem, hogy jobb kezével hamarjában tudott volna veszekedni, hajjgálni, mert a falu nyugalomára épen jobb keze bémult meg, melylyel annyi ablakot betört, s annyi kutyát megsántított.

— Hát hogyan jutottál ezen halálos sorsra — kérdé anyja hazafelé ballagtukban. — Halálosnak azért mondá, mert valahányszor Sándorka jobbjá felé nyult, mindannyiszor keservesen kezdett sziszegni a kis kujon.

Sándorka híven elbeszélte, mert tudta, hogy akár hazudik, akár igazat mond, egy a fizetés, miként a füzesben bolyongván, egy madarat látott a vén fűz odujába bújni, s azt sajátjává akarván tenni, felmászott a fára, s hogy annál kényelmesebben láthasson az elsajátításhoz, egy a fa oldalából kiálló száraz galyra hágott, mely épen akkor tört le lábai alatt, midőn jobbajával hónaljig ereszkedett az oduba, s így karjánál fogva csüngött majd pár óráig ég és föld között, azon kinos helyzetben, melyben anyja találta.

Nincs toll, mely leirná Kata asszony fia előadása alatti változó érzelmeit; most

sirt, majd nevetett örömeiben, hogy fiát ennyi kiuszvenedés után is életben s egészségben visszanyerheté. Látod fiam, mennyire szeret bennünket az isteni gonviselés, ha az én utamat oda nem vezérli, mi lesz belőled?

— Hát akkor vezérel mást, vagy ott veszek — mondá Sándorka könnyedén, mintha semmi sem történt volna, s vissza sem gondolva kétségbe esett helyzetére. Ilyen beszélgetés alatt értek haza, de András gazdát nem találták honn.

— Jer szerelem gyermekem! keresdük föl apádat, mert tán bujában föl is akasztja magát, ha nem találja szerelmes magzatát — mondá Kata asszony és megfogván Sándor balját férje keresésére indult.

Mentek, mentek, mendegéltek a szurok sötétben, torokszakadtig kiabáltak; de szavuk pusztában hangzott el, s válasz nem adatott, mi nem is csuda, mert mig ők a falu alszógén kiindultak, addig András gazda egy vargabötyűt csináltván, nagy fáradtan a felszögből haza került.

— Nem vetődtek még haza? — kérdé a konyhaajtóban guggon ülve szundikáló szolgálót.

— Aha dehogya nem, nemzetes asszonyom — mert megjegyezzük, hogy a cselédeknek nemzetes asszonyozni kellett Kata asszonyt — itthon volt Sándorkával, de elmentek bátyámuramat keresni, mert at-

reskedelmi törvény keletkezési történetét s az azt vezérlő elvek előadását tárgyalja. Mi a jeles szerzőnek lankadatlan kitartást kívánunk fáradságot igénylő; de háládatos vállalkata befejezéséhez s az egész mű megjelenését fészült kíváncsisággal várjuk. — Ezt mondja a „N. P. J.” 362. száma. Addig is míg a többi lapok kedvező nyilatkozatait hoznánk, ajánljuk jogtudósaink figyelmébe. — Kapható Klökner Péternél 1 frt. 60 krért.

Dr. Kayserling Mór budapesti hitszónok felolvasásai.

III. FELOLVASÁS.

Berlini és bécsi szalonok.

Tartatott decz. 13-án az evang. iskola kistermében.

Saját jegyzetei után magyarra fordította: Leichter Benő.

Mendelsohn Mózes népének képzője volt. Ő volt az, ki a zsidók előtt megnyitotta a kapukat, mik által a kulturális életbe léphettek.

A számos leélt szokások által vont gátok megsemmisítettek.

Mindenki tudományra törekedett. És e tudvány különösen a nőknél mutatkozott. Az irodalomra adták magukat.

Mindenki tudományról foglalkozott. Mendelsohn eddig olvasott iratai, Schiller és Goethe által lettek kiszorítva, kik a német nyelv tulajdonképeni tanítói, valamint a francziák Voltaire-nak köszönhetik finomabb nyelvezetüket.

A nők csakhamar elsajátították a franczia irodalom szabadszellemségét, gunyosságát és frivolitását.

Korregényeket kapzsisággal olvasták és hogy mily káros befolyással volt ez a fiatal leányokra azt tán fölösleges felemlitenünk.

Kedvünk volt — így mondja Hercz Henrietta azon időről — regényhősnökké lenni és hősként rajongtunk. — A szülők minderről mitem gyantottak.

Nem voltak képesek gyermekeiket megőrizni, kik a legkaczerább regényeket olvasták, szüleiknek azt adván elő, hogy franczia grammatikát tanulnak.

A szülők gyengék voltak, szerencsésnek érzék magukat, arczuk sugárzott az örömtől, ha leányaikat látták katonatisztekkel francziául beszélgetni.

Természetes, hogy a következmények nem maradtak ki.

Megfontoltam — így folytatja a szelleműs felolvasó — hogy a zsidóság árnyoldala — Mendelsohn kora óta — feltáram-e kegyetek előtt vagy elhallgassam.

De azon meggyőződésre jutottam, hogy az eldugott és elburkolt dolog sokkal veszélyesebb.

Hisz nincs világosság árnyék nélkül és különben is nem akarunk mulatni, hanem tanulni.

Azon időben, melyről most beszélünk Németországban sok jeles férfiak és nők voltak, kik a kulturális életben jelentékeny állást foglaltak el.

Berlin gazdag háza nem a fényűzés színhelyei voltak. Itt már sok tudományos dolgot lehetett hallani, folytonosan szellemi élnékség mutatkozott és a társaságok oly jelentékenyek voltak, hogy a párisi szalonokat megköszelítették, melyekről ismeretes,

hogy a franczia forradalmat előidézői segítették.

A párisi szalonok akkori hatalma ma is ismeretes. Napoleonnak sok oppositót okoztak. Nem voltak kevésbé makacsok, mint a mai Gambetta és Hugó Viktor a marschall ellen. Valamint a szalonok az 1848. évek előtt Franciaországban, ugy a német szabadságharc előtt, a német congressus idejében jelentékeny szerepet játszottak a berlini és bécsi szalonok.

Ezen korszakban Hercz Henrietta és Levin Rahel lépnek előtérbe.

Hercz Henrietta a szép büszke, imposans alak, a legutóbbi felolvasásainból és a mult évben a „Gartenlaube“-ban megjelent róla szóló cikkből tán már eléggé lesz ismeretes kegyetek előtt.

Ennélfogva röviden szólhatok és csak még azzal akarom bővíteni a rá vonatkozó adatokat, hogy saját életrajzában így beszél önmagáról:

„Nem volt azon időben sem nő, sem férfi, kik engem ki nem tüntettek volna; nem létezett jelentékeny személyiség, mely körülmöz nem tartozott volna. Férfim — az udvari tanácsos — mindenkit hozzám utasított, ki tőle valamit kért. Forduljon ez esztelenséggel nőmhöz“ volt rendesen válasza.

Levin Rahel könnyed, kellemes alak, bár kicsiny, de erős volt, fekete hajjal, és csengő hanggal, csodaszéru hangszervezettel bírt.

Atyja egy igen gazdag ékszerész, szellemes és élcezes ember, de házában kényur volt. Nem sértett ugyan soha, de akarata törvény volt és ezáltal kintott mindenkit. Rahel ily körülmények között szerencsétlennek érezte magát.

Ifjúsága elmúlt a nélkül, hogy sokat tanult volna. — De szellemét és eszét — így írja Schleiermacher leveleiben — nem multa felül senki.

Önkiképzésén igen szorgalmasan dolgozott. Tanult irodalmat, philosophiát stb. és Hegel, Schelling lettek mesterei.

Jean Paul azt állítja róla, ő most az egyedüli humoristikus nő Németországban, ki valódi humorral bír és a mellett oly pompásan ír, hogy egész élvezet leveleit olvasni.

És hogy Jean Paul ítéletei igazak szoktak lenni, az ismeretes.

Levin Rahel a zenében is mester volt, ugy, mint minden csakis ritka szellemének köszönhető.

Nem volt művész, nem volt jelentékeny színész, műbarát, ki legalább jó ismeretségben ne lett volna vele.

Fejedelmek, hercegek, miniszterek, művészek, francziák, olaszok, angolok mind az ő köréhez tartoztak.

Korának legtöbb nagyjaival levelezett és ő maga mondta egykor: „Levelezéseim egész időmet igénybe veszik.“

Levelei össze vannak gyűjtve és 3 kötetre tejednek. A mi irályát illeti, bár szép, de fürgé és ugrándozó. — Ha leveleit olvassuk, úgy járunk velük, mint eddéségekkel, melyekből sokat egymásután nem lehet élvezni.

Köréhez tartoztak még Schlegel Frigyes a híres romantikus és neje a már előtünk ismert Mendelsohn Dorotya, Schleiermacher Ranke, a két Humboldt, Gentz stb.

— Eb megy — mondá Sándorka dacosan — hiszen se kezem, se lábam nem érzem már.

— Maradj hát lellem elhiszem, hogy elvagy törődve — mondá a kényeztető anya. — Örzse bonts ágyat, hadd feküdjék le a gyöngyöm adta! — fordult a szolgálóhoz, ki magában mormolá — ha az a két bolond mindig egymást keresi, soha nem találja meg.

— Eb fekszik — ordítá Sándor, kinek durva rendtelensége, s pajkossága azon mértékben nekedett, a mely mértékben anyjadédelgése nőtt — hiszen alig látok oly éhes vagyok.

— Tálalj hát neki Örzse, hadd egyék, megtalál betegedni, aztán majd könnyebben várakozik ránk — szólítá Kata asszony a szolgálót, s azzal férje után indult, de alig lépett ki az utca-ajtón, hát ime szemközti jön férje nagy káromkodva, s égre-földre esküdve, hogy ő egy tappot sem tesz utánuk többé, ha az öntésbe ugranak is.

Éjfél felé járt az idő, midőn a család összeszedte magát, senkinek sem kellett a vacsora, mindenki csak ágyba kívánczolt, s Kata asszony is szerencséjére nagyon elévén törődve, jóízűen aludt a nélkül, hogy azon töprenkedett volna, mit fognak fia sorsáról határozni, férje és a tiszteletes.

(Folytatása következik.)

Legbizalmasabb barátja a szintén igen tudos és híres Elster Páni volt.

Rahel ideálja Goethe volt, ki iránt egész halálig hűséggel és barátsággal viseltetett. rajongott érte álmadozott róla és valóságos Goethe-cultust űzött. Leveleinek egyikében így ír „Olvassátok és szeressétek Goethét.“

Goethe, ki nagy emberismerő volt, azonnal felismerte s ezt írja Schillernek felőle: „Ő kiváló egy lélek, minél jobban ismered, annál kedvesebbnek tűnik fel előtted.“

Goethe személyesen is megismerkedett vele. — Rahel piros flanelingben volt bou-doirjában és épen fogait tisztogatta midőn insa Goethe látogatójegyet behoza. — E látogatás fölötti örömeiben kiáltá: „Ez a nemeslelem.“

Herczegek és grófok keresték fel. — Lajos frigyes porosz főherceg, a tisztikar lelke, órákat töltött Rahelnél.

Nagyon erkölcsös nő volt. — Vannak, kik máskép ítélik meg; de azok, kik máskép ítélnék, máskép gondolnak felőle, önmaguk gondolkoznak erkölcselenül.

Rahel valódi férfias szellem volt. Kár, hogy 25 éves korától kezdve folyton betegeskedett.

Leveleit rendszeresen az időjárás említésével kezdé meg, mert épen az idő volt nagy befolyással reá.

Ezen időben történt, hogy Varnhagen d'Else a híres író és költő kezét kérte és nőül is vette.

(Vége következik.)

Színház.

Kedden, jan. 8-án adatott: „Ármány és szerelem.“ Schiller nagyszabásu tragédiája, mely jó erőket igényel s egyike a nehezebb szindaraboknak. Az előadás társulatunk dícséretére legyen mondva sikerült volt, habár voltak is hiányai. A szereplők közül ki kell emelnünk megható érzésteljes játékért Tokayné és Mándokyt, mindkettő művészesen, benső érzéssel s hatással játszott Bács rideg s e mellett rozslékü atya szerepében meglepő ügyességgel játszott s mondhatjuk, hogy fesszességét s darabosságát lassankint elhagyván fokontint emelkedik s játéka, ügyes alakításával a közönség vonzalmát tökéletesen megnyeri. Széles intrikus, cselszövő szerepének helyes betöltéséért szintén dícséretet érdemel. Kiss már nem játszott oly sikerrel, de e szerep sem való neki. Lenárdné nem töltötte be körét, nagyon rideg volt minden méltóság és érzés nélkül. — Közönség nem nagy számmal jelent meg.

Szerdán, jan. 9-én Bérczy jutalomjátékul adatott: „Mikulás, az alföldi juhász-legény“ egy nyomorult férczmű, mely talán falun valamely fészter alatt rögtönzött színházban megjárna; de már a fejevári szinpadra hurcolni csakugyan botrány. A közönség szokdönsi kezdett a darab vége felé, csuda, hogy már az elején meg nem szökött. Valóban megfoghatlan színészeink izléstelensége s tapintatlansága, hogy egyik a Bohócot, másik a Piros Pannát, harmadik a Mikulást választja. Ne panaszkodjanak aztán, ha a jutalomjátékokat kerülni fogja a közönség. Kivétel Mándoky, a ki mindig klasszikus darabot választ.

Szeles József jutalomjátéka január 16-án. Szeles József jutalomjátéka Schakespeare egyik remekműve: III. Richard lesz.

III. Richard az utolsó küzdő hős azon nagy nemzeti harcban, melyet a történelem a „piros és fehér róza“ közti háboru neve alatt ismer, s mely mint a lankaster és yorki ház trónküzdemele 1459-től 1485-ig dulta Angliát.

III. Richardnak jutott az oroszlanyrész a lankaster ház kiirtásában. A trónra, királyi elődje és nagybátyja elárulása, s több királyi herceg legyilkolása által jut; — azon csatában esik el, melyet a lankaster-ház utolsó éltagja: Tudor Henrik ellen vív.

Schakespeare óriási ereje a drámai jellemfestésben, mint minden alaknál, mely mesteri eszete alól kikerül, ugy III. Richard ban is fölülmulhatlan tyust alkotott. Mint Othello a feltéknység, Hamlet a tétova töprengés, Rómeo az ellenállhatlan szerelem, Falstaff az üres henczegés, ugy III. Richard azon elméletnek van legpragmiansabb képviselőjéül elismerve, hogy a legördögibb bűn is kelthet rokonszenvet (természetesen csak aesthetikait) ha van drámai fensége.

III. Richard gonosz és pedig oly szabásu, ki majdnem ördögé válik; az első percekben iriozunk tőle minden tekintetben, de a mint kifejlik előtünk demoni ereje, hatalmas akarata, egyöntetű összefüggő jelleme, a mint a féllördög hős lesz, ugy nő a mi iránta érzett rokonszenvünk is. Ha III. Richard megjobbul, és ugy hal meg, akkor széttörök az ő fenséges jelleme. Meghalt volna mint szegény megtért bűnös, de így, ugy halt meg mint királyi hős.

Igen helyesen cselekedett Szeles, hogy jutalomjátékul tragédiát választott, ehhez van legutóbb képessége. A közönség igen jól és előnyösen fog visszaemlékezni: „Peturbán“ jára, „Mize“-jére, „XI. Lajos“-ára. S itt egyszersmind lehetetlen, hogy eszébe ne

jusson, hogy ennek a derék színésznek mily ruszul sikerült anyagilag a tavali jutalomjátéka; hogy ő tulajdonképen két évre lesz ez egy este megjutalmazva s a mestermű által kilátásba helyezett művelzetlen felül, kétségkívül a méltányosság is tömeges megjelenésre indítandja.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Ajánlat. A kormány részéről szaklapunk minden kitelhető erkölcsi támogatásban részesül; de a közöny törekvésünk iránt ép azon körökben legközelebb, hol leginkább kellene törekvésünk sikerének éreztetnie. — Legujabban a belügyminiszter ut az összes törvényhatóságokhoz intézett körrendeletben, törekvésünknek teljes méltatása mellett ajánlotta szaklapunkat az illetők figyelmébe. Munkatársainknak is buzdításul és elégtelül szolgálhatván a kormány elismerése, — közöljük a belügyminiszter urnak fentemlített körrendeletét:

Valamennyi törvényhatóságnak.

Folyó évi január 10-én 45. szám alatt kiadott körrendelettel dr. Dárday Sándor fővárosi lakos kérelme folytán, a törvényhatóság figyelmét a „Közigazgatási Lapok“ című és nevezett szerkesztő által megindított szakfolyóirat irányoztam, mely a közgazgatás érdekeinek előmozdítását, s az arra vonatkozó kérdéseknek elméleti és gyakorlati oldalról való fejtegetését és megvitatását stb. tűzte ki üdvös céljául.

E szaklap pályájának első évi folyamát befejezván, most már biztos alapot nyujt annak megtéltésére, vajjon az eléje tűzött nagyfontosságú feladatnak megfelelően hivattott és képes-e; — mire nézve az eddig elért eredmény után ugy az egyes közlemények elméleti és gyakorlati értéke, valamint a vállalat körül csoportosult szakkerül jelensége tekintetében, ezen szakközönség sikeresen czéjajértnek és valóban hízagpótlónak bizonyult be.

Ezen vállalatnak fennállása azonban kellő anyagi támogatás nélkül biztosítottak nem tekintethető: újból felhívni kívánom a törvényhatóságot, hogy e szaklapot tisztikarának és a nagyobb községek előljáróságának figyelmébe ajánlja. Budapesten 1877. évi decz. hó 24-én. — Tiszta.

Helyi hírek.

— A 4-ik színházi berlet Csiky Gergely nagyszabásu drámájával „Janus“-sal f. hó 14-én hétfőn veendi kezdetét. A művezetőség mindent elkövetend a műsor változatossá tételére; de egyszersmind és ismételtlen kéri a közönség melegebb pártfogását, mert az eddigi támogatás anyagi értéke nem elégséges a consortiumi szintársulat költségeinek fedezésére.

— A megyei közigazgatási bizottság kedden tartandó ülése igen érdekesnek mutatkozik, már azért is, mert a gyanúmíly törvény végrehajtásának a főbb mozzanatai ekkor lesznek megállapítva. A gyűlésről mi is tudósítást fogunk közleni.

— Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése január hó 20-án fog megtartani városunkban, reméljük, hogy az ügyvédi kar ugy városunkból, mind a megyéből nagyobb számmal fog megjelenni, mint az előző, — mert valóban szegény volna ránk, ha e területen is oly közöny mutatkoznék saját ügyük iránt, hogy még gyűlést sem lehetne e miatt tartani, nem jelenvén ott meg a tagok kellő számmal.

— Szeles József, szintársulatunk kedvelt és tehetséges tagja, f. hó 16-án szerdán, III-ik Richardot, Schakespeare nagyszabásu tragédiáját veendi jutalomjátékul. A kik Szeles játékát megérdemelt figyelemmel kísérték, tudni fogják, hogy ő legtöbb érzékkel a nagyobb tragédiák alakjainak jellemzésére rendelkezik, s így meg megjelenésökkel egyfeől a szorgalmas és tehetséges színészt megjutalmazták, sikerült előadásá alatt egy élvezetes estét biztosítanak magoknak — Külön rovatban bővebben szólnunk e jutalomjátékról.

— Meghívás az ercsii „b. Eötvös József emlékoszlop-ügyi bizottság“ által f. év január hó 19-én Erzsébeten a Hufnagel-féle kávéházban rendezendő zártkörű táncszertélyre. Belépő díj személyenkint 1 frt. 50 kr. A tiszta jövedelem báró Eötvös Józsefnek Erzsébeten emelendő emlékoszlopa javára fog fordíttatni. Fölülfizetések köszönettel elfogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor. Szász Károly, b. jegyző. Barnafy Balázs, b. elnök. Gross Ignác, b. t. Komáromy József, b. t. Kurucz János, b. t. NB. A t. cz. urhölgyek kéretnek minél egyszersmind öltözeten megjelenni.

— A székesfejérvári Vörösmarty-kör f. évi január hó 13-án, tehát holnap rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kör tagjainak figyelmét annál is inkább felhívjuk, mert az ülések fontos tárgya leend.

— A házak előtti járdák állapota a hideg idő beállta óta a lehető legbotrányosabb. Legyen bár a járda a legsikamlósabb, alig 100-ik ház előtt hintik azt be muhavul

vagy homokkal, úgy, hogy az eicsuzamlások napirenden vannak. Azt hisszük, hogy az e tekintetbeni óvintézkedések megtételét a hatóság büntetés terhe mellett követelheti s igen óhajtható, ha e tekintetben minél előbb kellő szigorral végrehajtatnak a szükséges intézkedések.

A székesfejevári felsővárosi olvasókör igazgató választmánya folyó évi jan. 6-án tartott ülése alkalmával elhatározatván, hogy a kör könyvtára gyarapítása céljából a kör helyiségében (arany sas) ez évi febr. 2-án és márczius hó 2-án tombolajátékkal egybekötött zeneestély fog tartatni; ennélfogva tiszteletteljesen felkértenek mindazok, kik ezen hasznos és üdvös czél eléréseért küzdő társas kör törekvései iránt elismeréssel viseltetnek, miszerint a beszerzendő tombolanyeremény-tárgyakat kegyes adományokkal gyarapítani sziveskedjenek, megjegyeztetvén, hogy ily adományok — bármily csekély értéket képviseljenek is — köszönettel fogadtatnak és a helyi hírlapok útján nyilvánosan nyugtáztatni fognak. A t. cz. közönség által adományozandó nyerevénytárgyak Prohászka László ur, mint a körnek igazgatójánál lesznek elhelyezendők. — A felsővárosi olvasókör igazgató választmánya megbízásából: *Ifj. Hegyi János*, jegyző.

A f. hó 26-kán tartandó ifjúsági bálra a rendezőség bálanyául Szogyény-M. Lászlóné ó excellentiáját volt szerencsés megnyerni.

Színházi műsorozat. Szombat, jan. 12-én: „Zampa,” opera 3 felv., bérl. szünet, először. Vasárnap, január 13-ikán: „Sarga oszlop,” népsz. 3 felv., bérl. szünet, először. Hétfő, jan. 14-kén: „János,” szomorujáték 5 felv., először, 4-ik bérlet kezdete. Kedd, jan. 15-én: „Rigoletto,” opera 4 felvonásban. Szerda, jan. 16-án: „Ill. Richard,” tv. 5 felv., bérl. szünet, először, Szeles jutalomjátéka. Csütörtök, jan. 17-én: „Párisi élet,” operett 3 felv. Péntek, jan. 18-án: Szünet. Szombat, jan. 19-kén: „Zampa,” opera 3 felv. Vasárnap, jan. 20-án: „Tamás bátyja kunyhója,” 6 kép.

A városi hatóság e hó 7-én tartott közgyűlése az új güműyi törvény végrehajtása iránt is intézkedett. A leltározást illetőleg elhatározatott, hogy azt a rendbiztosok és árvaszéki kiküldöttek teljesítik. Az árvaszéki marasztalások behajtását a városi adó végrehajtókra bizzák. A hgyaték felvételeért 100 frtig nem jár semmi, ezen felül 500 frtig 1 frt., ezen felül 2000 frtig 2 frt., ezen felül pedig bármely összegig 5 frt.

Irodalom pártolás meglepően emelkedik itt városunkban is; nem elég hogy közönségünk 3 helyi lapot fentart, de napoként százával kellnek el a fővárosi lapok s egyesek már kiválólag ezek eladásából élnek. Örvendetes jelenség ez városunkra, hogy ott, hol ezeltűt évekkkel még lap sem tartá fenn magát, imé nemcsak saját termékeit tartja fenn, de még a fővárosi lapoknak is termékeny előfizetési talaja. Ez így van igen jól, mert most igaz csakugyan, hogy a tudomány nélküli nép elvész!

A korcsolyatér tele van nézők és korcsolyázókkal; a jég ki volt tevé ugyan ismét kis megpróbáltatásnak, mert a havas gyengébb idő elrontá a pályát, de most helyre van ismét állítva minden.

Az állatkinzás ellen többször felszólaltunk s rendőrségünket is kértük, hogy a mennyire lehet hassanak oda ezen embertelen kinzás megszüntetésért, mely gyakran ismétlődik az utcákon. A napokban is tanuja voltak egy ily esetnek, midőn a megyetérén egy tulterhelt kocsi két lóval akarták huzatni tova, melyek a terhet nem bírták s a helyett, hogy a terhen könnyítették volna, vad kegyetlenséggel ütötték, verték a szegény állatokat saját ostobaságukért.

Bérczy Ödön kedvelt színészünk jutalomjátéka e hó 9-kén volt. Szép számú közönség jelent meg ez alkalommal s a jutalmazott egy szép koszorúval is megtisztelték, mit megis érdemelt.

Azon t. páholybérlok, kik páholyukat a f. hó 26-án tartandó ifjúsági bál estélyére megtartani óhajtják, fölkeretnek, — hogy az előjegyzést t. Szekerák és Hornyánszky árák üzlet helyiségében f. hó 15-ig megtenni sziveskedjenek, mert e napon túl a nevezett helyek nem bérloknek is rendelkezésre állanak. A páholyjegyek 4 szelvénye bál belépti-jegyül szolgál. *Az ifjúsági bál rendezősege.*

Színház látogató közönségünknek azon kedves hírrel szolgálhatunk, hogy e hó végén vagy a jövő hó folyamán már több elsőrangú színész fog a fővárosból is vendégszerelpelni Mit azt hisszük örvendetesen vesznek tudomásul.

A városi árvaszékekhez a bizottsági tagok közül tiszteletbeli, de szavazó ülnököknek megválasztattak: dr. Neumann Armin, Szüts Sándor, Kövessy Ferencz, Gebhard Ignác és Szöllösy Pál ügyvéd.

Farsangi hír. A jétékony nögyelet bálja ez évben is a farsang hosszu volta daczára a farsang utolsó nagyobb bálja lesz s márczius elején fog megtartatni.

A székesfejevári takarékpénztár 1877. évi deczember havi üzletkimutatása. Bevétel: Pénztári maradvány nov. hóról 311575 fr. 2 kr. Betétekben 195056 fr. 93 kr. Kölcsönökből 85909 fr. 39 kr. Előlegezésekből 224 fr. Váltókból 141539 fr. Kamatokból 53435 fr. 59 kr. Különféle díjak és illetékekből 1396 fr. 76 kr. Ingatlanokból 13833 fr. 33 kr. Összesen 802968 fr. 2 kr. Kiadás: Visszafeizett betétekben 130157 fr. 81 kr. Ezek kamataira 1576 fr. 5 kr. Tökésített kamatokra 67666 fr. 91 kr. Ingatlan javakra adott kölcsön 27992 fr. Előlegezésekre 1027 fr. Váltókra 149689 fr. Kezelés és vegyes kiadásra 810 fr. 84 kr. Értékpapirokra 121174 fr. 54 kr. Ezek kamataira 3125 fr. Ingatlanokra 105185 fr. 22 kr. Pénztári készlet deczember 31-én 194563 fr. 65 kr. Összesen 802968 fr. 2 kr.

Jégsport. Előleges jelentése a székesfejevári korcsolyázó egyletnek. Kedden január 15-én, ha az időjárás kedvező, a jégpálya kivilágítása mellett zene, bengáliai fény és tűzijátékkal egybekötött esti ünnepepy tartatik. Kezdeté 6 órakor. Belépti-díj: nem tagoknak 30 kr., deák-jegy 10 kr. Az ünnepepy napján a jégpálya esti 6 óráig zárva lesz. Az ünnepepy megtartása kedden délutáni 4 óráig falragaszok által fog jeleztetni. *A választmány.*

A sz. fejevári kereskedelmi bank forgalmi kimutatása decz. hóról. Bevételei: Pénzkészlet 15858 fr. 77 kr. Folyó számla betétek 126219 fr. 72 kr. Betétek 160932 fr. 78 kr. Bankváltók 55878 fr. 73 kr. Hitel-egyleti váltók 17613 fr. 90 kr. Előlegek 570 fr. Jelzálog kölcsön 47 fr. 66 kr. Értékpapirok 3510 fr. 16 kr. Arany- és ezüstpénzek 2478 fr. 60 kr. Hitelegylet bizt. alap 200 fr. Részletv befiz. 6 fr. Kamatok: Bank-hitel-egyleti váltók s előlegek után 4032 fr. 76 kr. Jutalék 17 fr. 62 kr. Bélyegilleték 6 fr. 25 kr. Ércpénzben fizetendő váltók 731 fr. 50 kr. Főösszeg 388104 fr. 45 kr. Kiadás: Folyó számla betétek 124583 fr. 39 kr. Betétek 79830 fr. Bankváltók 134480 fr. 40 kr. Hitelegyleti váltók 16998 fr. 90 kr. Előlegek 2510 fr. Szelvények 1335 fr. 91 kr. Értékpapirok 6234 fr. 86 kr. Arany- és ezüstpénzek 6398 fr. 81 kr. Kamatok 686 fr. 25 kr. Tiszti fizetések s költségek 450 fr. 65 kr. Ércpénzben fizetendő váltók 357 fr. 50 kr. Pénzkészlet 14237 fr. 78 kr. Főösszeg 388104 fr. 45 kr.

Helyreigazítás. Nem tudjuk mi okból; de hamisan informált bennünket az, a ki azt állította, hogy a helybeli állami s építészeti és mérnöki hivatalhoz oly egyén nevezetett ki főnökül, a ki magyarul egy szót sem tud: mivel mint hitelesen meggyőződünk az új főnök teljesen jól beszél magyarul, sőt a napokban irt levelet még pedig magyar nyelven egy itteni régi barátjához. Ezzel tartoztunk az igazságnak s jövőre nem minden ember szavának adunk hitelt.

Uj-évi köszöntések megváltása címén utólag adományoztak a helybeli szegények felruházására: Rainisz József 1 fr. Tölényi Károly 5 fr. Dr. Vajtai 50 kr. Tölényi Antal 3 fr. Hübner Nándor s családja 2 fr. Özv. Nedeczky Ferenczné 2 fr. Schneizer Nándor s családja 2 fr., továbbá Spigler Antal orvos s. Fuchs Fülöp több viselt ruhaneműeket. Összesen 15 fr. 50 kr. — A mult közleményben foglalt 117 fr. 50 kr. adományokkal s a helybeli jéték nögyelet kezelése alatt lévő alapítvány után esedékes, s hason czélra fordítandó 60 fr. kamatokkal együtt befolyt készpénzben 192 fr. 70 kr. *Mendlik Zsigmond*, pénztárnok.

Azt gondoltuk, hogy a megyei uj tisztiakar valamivel többet tesz, mint a régi; de bizony csalódtunk, mert a megyeház előtti járda most is oly sikos, mint volt deczember 27-dike előtt.

A székesfejevári önkényes tüzoltó-egylet 1878. évi január 6-án tartott közgyűlésében a parancsnokság következőkép választott meg egyhangulag: főparancsnoknak Havranek Jozsef, alparancsnoknak Schramek István, I-ső mászvezetőnek Teizenhoffer Károly, II-nak Friedmann Ignác, I-ső Szivatyvezetőnek Kovács Antal, II-nak Kramer Ede. Szertárnoknak Pfeiffer Jabab. Titkár mint segédtiszté Nemesy Károly lett szavazat többséggel megválasztva.

A székesfejevári kölcsönös népszegegyzet egylet üzletkimutatása 1877. deczember haváról. Bevétel: Maradvány nov. hóról 817 fr. 84 kr. Heti befizetések 9279 fr. 30 kr. Késedelmekből 133 fr. 34 kr. Törzsből beszedetett 70 fr. 20 kr. Nyomatványokból 11 fr. 70 kr. Kamatokból 1915 fr. 27 kr. Váltókból 35685 fr. Zalogokból 525 fr. Kötelezokből 1800 fr. Összesen 50237 fr. 65 kr. Kiadás: Váltókra 44563 fr. Kötelezokre 1800 fr. Zalogokra 525 fr. Takarékpénztárba 2400 fr. Kezelési költségek-re 350 fr. 15 kr. Adóra 39 fr. 20 kr. Pénztári készlet 560 fr. 30 kr. Egyenleg 50237 fr. 65 kr.

A helybeli kir. ügyészség 1877-ki ügykimutatása azt tanúsítja, hogy ott nem rózsás-párnákon pihentek, hanem kijutott mindenkinek a maga tenni valója. Jelestül 1876-ról elintézetlen maradt 246 ügydarab, ehez jött 1877-ben 4893, lett összesen 5139. Ebből 1877-ben elintézetett 4995, elintézetlen maradt 44 darab. Tartott 249 tárgyalás, az ezeken hozott ítéletek ellen

beadott felebbezések folytán megváltoztatott 16, helybenhagyott 127 ítélet. Szivesen közöljük a kir. törvényszék és járásbírószégek kimutatását is s kérjük bekiültetni.

A megyei hatóság által szervezett szolgabírói segédek fizetése a ministerium által 800 frtra lett leszállítva, mely ellen azonban a megyei hatóság felirt s a ministerium e felirat folytán — mint értesültünk, a 900 frtot megengedte s így 100 frttal feljebb emelte.

Megeyünk több községében a torokbetegségek kezdenek erősen fellépni, több helyt veszélyesen, gyakran a dyphteritis alakjában s nemcsak kisebb gyermekek közt, de mint tudósitanak felnöttek egyéneket is megtámad e betegség és pedig sokszor szomorú kimenettel.

Fővárosi hírek.

Budapesten a mult évben élve született 13,152 gyermek, elhalt 12,613 egyén.

A gyermekkitévesek feltünően szaporodnak, e hó 4-én este 6-7 óra közt a cukor-utca 7. számú háza kapujában kitéve egy másfél éves fiugyermek találtatott s a gyermek-menházba szállítottat.

Saissy Amade e hó 18-án ismét felolvasást tart s eddigi felolvasásai folyamát követi: a 18 ik század francia irodalmi viszonyairól. Ezen érdekes felolvasásokat nagy közönség szokta látogatni.

Pestmegyében a tisztujítás e hó 9-én folyt le. Alispánnak Földváry Mihály választott meg nagy szótöbbséggel Gullner Gyula ellenében.

Delibes Leo a Ferencz-József rend lovagkeresztjét nyerte.

Fényes operai bál lesz a farsangon. A budai vár színházban fog megtartatni a budai házi szegények javára. A nagy érdekeket ígérő tánczvizalom háziasszonya b. Liphay Béláné asszony lesz.

Az országot nagy figyelemmel tartja Miletics felségáruhási pere, mely most folyik a bpesti kir. törvényszék előtt. Az eredményről a tárgyalás befejezte után részletebben fogunk szólni.

Országos hírek.

Veszprémben a tisztujítás szintén lefolyt. Alispán Bezeredy lett; főjegyző pedig a városunkban is jól ismert Vég helyi Dezső jeles történetész.

Hamis tizforintos bankjegyek kerülnek egy idő óta forgalomba, valami bankjegyahamisító kompániától az erdélyi részeken. „Az utánzás — mint a „Kelet“ írja — olyan művészileg van keresztültelve, hogy kiténő műértőnek kell lenni, ki a hamisítást fölismeri.

Postarablás. A szerencsi szolgabíró folyó hó 5-éről táviratilag tudatta a bécsi rendőrséget, hogy Mikó József 38 éves mérszáros eltűnt, ki a postakocsiost megölve 15,000 frt. postaküldeményt rabolt ki.

Jókai, mint alispán. Nagy-Károlyban Jókai Mór nagy lelkesültséggel választott meg Szathmármegye alispánjává. E választás az első, melyben nagymérvű pártusok törtétek, miután erős párttal bíró ellenjelöltek álltak egymással szemben. — Különben ezt a „Bihar“ beszéli el.

Simor János hercegeprimás az esztergomi jétékony nögyelet álal a mult hó végén rendezett tánczvizalom jövedelmének gyarapítására 100 frtot adományozott.

Tisza K. miniszterelnöknél Berlinben, az ottani magyarok testületileg tisztelegtek. A miniszterelnök örömet nyilvánította, hogy ott a német fővárosban is ennyi magyart találhat s buzdította őket, hogy tanulják meg becsülni a német nép erényeit; a műveltség és munka nemesbíti az embert s itt az értelmiség gyújtójában szent kötelességük, hogy a hazá nevének tiszteletet s becsületet szerezzenek. Az „Egyetértés“ levelezője szerint Tisza Kálmán Bismarkkal találkozott s valamely különös politikai sakkonvást tervezett, melynek azonban aligha lesz sikere.

Külföldi hírek.

A szipkaszerosban levő összes török sereget az oroszok bekerítették és elfogták, a szorost elfoglalták.

Viktor Emanuel Olaszország királya e hó 9-én d. u. 3/4 3 órakor meghalt. Kimondhatatlan veszteség ez az olasz nemzetnek; mélyen megható esemény az egész világnak, a meddig a szabadsághősök becsülésének s a becsületes emberek tisztelésének határa terjed. Viktor Emanuel Európa egyik legszabadelvébb s alkotmányos uralkodója s az egységes Olaszország első királya volt. Született 1820. márcz. 14-én, s mint trónörökös a savojai herceg czimét viselte és nöl vette 1844-ben Rajner osztrák főherceg második lányát Adelheidet. Olasz király lett 1849-ben. Nagy pályáját mint a kis Szardinia királya kezdte s mint a nagy egyesített Olaszország királya végezte be. Az olasz királyi czimet 1861-ben vette fel. Utódja fia Humbert, ki a király elhunytával azonnal Olaszország királyává kiáltottat ki.

Ozman pasáról írják Bukarestből: Ozman pasa sebe veszélyesebb, mint eleinte hitték. Az orvos, a ki a tábornagyot kísérte, szükségesnek tartotta az operatiót, de Ozman semmiképen sem egyezett bele. A seb eleinte talán jelentéktelen volt, de a sok ide-odavitel által veszélyessé vált. A színház terén nagy közönség gyült egybe, mikor Ozman elhagyta Bukarestet. Mindenki kálapot emelt előtte. Fájdalmas látványt nyújtottak a sok kozák, kiket a sebesült hős kísérésére rendeltek. Széken hozták le a vendéglő emeletéről, és azután a készenálló kocsiába emelték. Egy orvos, és egy orosz tiszt léptek utána a kocsiába. Egy szolgáló a kocsi mellett foglalt helyet.

Bukarestből érkezett egyének nem győznek panaszkodni az ottani nyugtalanosság és drágaság miatt. Az oláh nép, mondják, épen nem szereti az oroszokat. A műveltebb osztály sem igen rokonszenve, hanem mondják kénytelenek velük tartani, s általános azon meggyőződés, hogy az oláhok csak kényszerültségből segédkeznek az orosz hadseregnek.

A fegyverszünet közel kilátásban van. A porta körében a minden áron békét kívánó párt egyre nagyobb hatalmat nyer, s most minden kétségen kivüli, hogy e párt az angol politika részéről igen erőlyes támogatásban részesül, sőt mindinkább valószínűvé válik, hogy Anglia már előzetesen megegyezett Oroszországgal, hogy ennek folytán most 3 maga támogatja legerélyesebben az orosz török közvetlen megegyezését.

Gambetta az olasz királynál. A „France“ a következő töredéket közli a párbeszédéből, mely Gambetta és az olasz király közt folyt le. Gambetta ezt mondá: Engedje meg sire! egy francia republi-canusnak, hogy szerencsét kívánjon önnek, a ki mint alkotmányos király kifogásolhatlan hűséggel tartja meg a többségnek törvényét. A király így felelt: Ezért nem kell nekem bököt mondani uram, csak kötelességet teljesitem és ha ön Olaszországban oly népszerűségnek örvendene, milyennel Franciaországban bir, én ha szerencsém volna az ön uralkodóának lenni, megtenném miniszterelnökömnek.

Gabona-ár január 12-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	11	50	11	20	10	80
Kétszeres	9	50	9	20	9	—
Rozs	7	80	7	50	7	30
Árpa	7	60	7	40	7	20
Zab	7	—	6	60	6	30
Kukoricza	6	20	6	10	6	—

Felölös szerkesztő: Boross Mihály. Szerkesztőtárs: Hattyuffy Dezső.

Hirdetések.

Több bel- és külföldi napi- és hetilap másodkézből kiadandó Stignitz kávéházában.

Árverési hirdetmény.

A székesfejevári kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Malesevits János és neje Czvetkovits Krisztina telekkönyvi tulajdonosok kérelmére a székesfejevári 1218. sz. tkjkbvben A + 3. sorsz. alatti 297 ttra becsült szárazrét, ugyanott 4 sor alatti 247 frtra becsült szárazrét, a sz.-fejevári 2722. sz. tkjkbvben A + 1. sorsz. alatti 261 frtra becsült vizesrét és a sz.-fehérvári 4308. sz. telekjkvben A + 1. sorsz. alatti 215 frtra becsült szárazrét az 1878. évi január hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor mint első és 1878. évi február hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor mint 2-ik határidőben Székesfejevárott (megyeház II-ik emeleti folyosón) megtartandó nyilvános — önkényes — árverésen következő feltételek alatt eladatni fog; u. m.:

- 1) Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árvereskor az árverésre kitézött birtok nem fog eladatni.
- 2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagy is készpénzben, v. ovadékképes papírban a kiküldött kérehez letenni.

Lustig Manónál Székesfejevárott.

Farsangi idényre!

500 vég

TARLATAN

(12 r.) minden színben vége **1 frt.** és legfinomabb **1.50.**

100 vég **battist** minden színben r. **10** és **15** kr.

Selyemszövetek:

Virágos foulard selymek rófe	— frt. 60 kr.
Nehéz fekete selyem rófe	1 frt. 20 kr.
Legfinomabb 3/4 széles Lyoni selyem rófe	1 frt. 70 kr.

Kaphatók:

LUSTIG MANÓNÁL,
Székesfejevárott, a takarékpénztár épületében.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Lustig Manónál Székesfejevárott.

3) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig: az első 1/3-át az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a második 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt; a harmadik 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszk, tkvi. hatóságánál előre kieszközölt utalvány alapján a kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. — A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjával tűz-kár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. — Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsátatni — és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívtnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, hogy e részbeni keresetüket e hirdetésménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzéttele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszék tkvi hatóságánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár fősztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Fejér Ferencz helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygornok által fognak képviseltetni.

Kelt a sz.-fejevári kir. tszéknek 1877. évi október hó 26-án tartott telekkönyvi üléséből.

Danitz, kir. tvszéki elnök.
Székfü, kir. tvszéki jegyző.

Zenélő játékszerek

4—200 darabot játszó, minden hangszert u. m.: mandura, dob, harang, kézcsongytyü, hárfá stb. képviselő

ZENÉLŐ-SZELENCZÉK.

2—16 darabot játszó albumok, szivartartók, tárczák, levélnehezítők, kesztyűtartók, virágvázák, dohányszelenczék, üvegek, serepalaczkok, svajzi házak, székek, tén-tartatók, gyújtótartók, asztalok stb. stb. — mind zenével, — melyek kaphatók, s melyekről képes árjegyzéket bérmentve küld.

Heller J. B.,
Bernben.

Minden más hasonló gyártmány, melyen nevem nem áll, utánzat.

Hirdetmény.

Székesfejevár szab. k. város kórházi és szegényügyi bizottmánya részéről a t. városi közgyűlésnek ez évi 12. számú végzése folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi agg- és szegényintézeti gondozottak, valamint a tolonczok s rendőri foglyok élelmeztetéséhez szükséges nyers anyagok és kenyér szállítása 1878. febr. 1-től egész 1878. decz. 31-ig terjedő időtartamra nyilvános árlejtés útján való adatik. — Ennélfogva felhívtnak mindazok, kik ezen ügyletre vállalkozni szándékoznak, miszerint a f. évi január hó 18-án d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árlejtésnél igéreteküket tegyék meg, vagy pedig az alább jelzett biztosítékokkal ellátott zárt ajánlataikat a fentirt határidőig a városi igátóhivatalba nyújtsák be; a nyers anyagok szállításához megkívántató 250 frt. o. ért. ovadékösszeg — és a kenyér szállításához szükséges 50 frt. bánatpénz fejében ugyanannyi értékű helybeli takarékpénztári könyvecskék is elfogadtnak.

A szerződési viszonylagos feltételek a számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Megjegyzendő még: Netáni veszteség iránt vállalkozó kárpótlásra semmi szín alatt igényt nem tarthat.

Kelt Sz.-Fejevárott, jan. 10. 1878.

Braun József m. k.,
kórházi és szegényügyi biz. elnöke.

Székesfejevári buzapiacson a 18. számú jókarban lévő

H Á Z

szabad kézből eladó.

Értekezhetni helyben a háztulajdonossal.

A vételára részletenkint is fizethető.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására juttatni, miszerint mátlól kezdve a legjobb minőségű

osztraui kőszén-coaksot

500 kilgiron feül métermázsánként frt. 1.40

500 kilgiron alul métermázsánként frt. 1.60

krajczárért árusítjuk el.

Székesfejevár, 1878. január 9. én.

Székesfejevári légszevelőgáti-társulat.

A közönség figyelmébe!

Tisztelettel adatik tudtára a n. é. közönségnek, hogy új

zálog-üzlet

nyitattott Székesfejevárott, megyeház-uteza, Kreisler-féle házban, a városi takarékpénztár mögött, hol mindennemű értékre, mérsékelt kamat mellett

pénz előlegeztetik.

A zálog-üzlet naponként nyitva van: délelőt 8—12-ig, délután 2—6 óráig.

100 forint

és még több, havi mellékkereset ajánlatik egy elismert hitelű háznál: ügynökök tanítók, magányzók és nyugalmazott egyéneknek a vidékről. — Német nyelven irt ajánlatokat

A. B. C. Nr. 241 Chiffre alatt

G. L. Danbe & Comp.

hirdetési-irodája Bécsben I. Singerstrasse Nr 8. közvetíti.

Farsangi idényre!

Ajánljuk a n. érd. közönség figyelmébe következő cik-keinket u. m.:

Tarlatane, Moll, crepelisse, Atlas és selyemkelméinket minden színben; Gacier-, Grenadine és Batist-kelméinket, francia legyező, csokor, szallag, virág, nyakkendő és bali-czipőinket igen jutányos áron; e cikkek nagy választékban kaphatók:

SCHLESINGER L. és TÁRSA

divatcsarnokában,
Sz.-Fejevárott, nádor-utcza.

Belépő-gallérok igen jutányos áron!
Báli toillettek készen kaphatók, kívánatra azonban a leg-rövidebb idő alatt elkészíthetők.

Vidéki megbizások pontosan teljesíttetnek.